

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут енергетики, автоматики та водного господарства

01-05-322S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Управління водними та мінеральними ресурсами		Management water and mineral resources part 1	
Шифр за ОП	BB36	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: першого (бакалаврського)		Level of Education: first(bachelor)	
Галузь знань Природничі науки	10	Field of Knowledge Natural Sciences	
Спеціальність Науки про Землю	103	Field of Study Earth Sciences	
Освітня програма: Геологія		Degree Programme: Geology	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Управління водними та мінеральними ресурсами» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Геологія», спеціальності 103«Науки про Землю» для денної та заочної форм навчання. Рівне. НУВГП. 2024. 13 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/23338/>

Розробник силабусу: *Косяк Діана Святославівна, к.геогр.н., доцент кафедри геології та гідрології*

Силабус схвалений на засіданні кафедри геології та гідрології: *Протокол № 3 від "25" листопада 2024 року*

В.о. завідувача кафедри: *Мельничук Віктор Григорович, д.геол.н., професор*

Керівник (гарант) ОП: Мельничук В.Г., д.геол.н., професор кафедри геології та гідрології

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕАВГ:
Протокол № 4 від "17" грудня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ЕАВГ: Сафоник А. П., д.т.н., професор.

Попередня версія силабусу (вказати шифр) ___ вперше ___

© Косяк Д. С., 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ВОДНИМИ ТА МІНЕРАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ»	
<i>Навчальна дисципліна «Управління водними та мінеральними ресурсами» є дисципліною з циклу освітні компоненти вільного вибору освітньої програми «Геологія» за спеціальністю 103 «Науки про Землю».</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	«Геологія»
Спеціальність	103 «Науки про Землю»
Рік навчання, семестр	Рік навчання – 4, семестр – 8
Кількість кредитів	5
Лекції:	Для денної форми навчання – 28
Практичні роботи:	Для денної форми навчання – 28
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 94
Всього	Для денної форми навчання – 56
Курсова робота:	
Форма навчання	Денна
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Мова викладання	Державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	

Косяк Діана Святославівна, к.геогр.н., доцент кафедри геології та гідрології

Вікіситет

https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Косяк_Діана_Святославівна

ORCID

<https://orcid.org/0009-0002-7587-1874>

Як комунікувати

Ел. Адреса: d.s.kosiak@nuwm.edu.ua
тел. 0673620197

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета викладання дисципліни «Управління водними та мінеральними ресурсами» здобувачам спеціальності 103 «Науки про Землю» полягає в тому, щоб навчити їх методам, інструментам та процесам у системі державного управління водними та мінеральними ресурсами, а також умінь щодо впровадження даних знань та навичок у практику й подальшої розбудови галузі водного господарства та забезпечення належної охорони водних та мінеральних ресурсів України.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: характеристика водних та мінеральних ресурсів України, їх проблеми в XXI столітті, визначення шляхів поліпшення екологічної

ситуації у сфері водних та мінеральних ресурсів і механізми їх реалізації у водному господарстві, стратегія екологічно-безпечного користування, забезпечення безпеки роботи відповідних гідротехнічних споруд, моніторинг стану водних та мінеральних об'єктів, використання дистанційного зондування Землі для дослідження стану екосистем, нормативно-правові акти із раціонального використання та охорони водно-земельних ресурсів, виконання розрахунків з оцінки водних та мінеральних ресурсів України. Дисципліна вивчається після вивчення дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова», «Українська державність і культура», «Підприємницька діяльність», «Основи цифрових технологій», «Філософія», «Екологія», «Основи геохімії та гідрохімії», «Вища математика», «Фізика Землі», «Загальна геологія», «Безпека життєдіяльності та цивільний захист», «Загальна гідрологія», «Топографія з основами геодезії», «Історія та методологія наук про Землю (вступ до спеціальності)», «Мінералогія», «Історична геологія з основами палеонтології», «Картографія», «Структурна геологія та геокартування», «Дистанційне зондування Землі», «Геоморфологія з основами четвертинної геології», «Статистична обробка інформації в науках про Землю», «Геологорозвідувальна справа», «Петрографія кристалічних та осадових порід», «Основи геофізики», «Гідрогеологія», «Пошуки і розвідка родовищ корисних копалин», «Інженерна геологія та механіка ґрунтів», «Геоінформаційні системи та бази даних» циклів загальної та професійної підготовки.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=>

Передумови вивчення*
(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

Навчальна дисципліна «Управління водними та мінеральними ресурсами» вивчається разом з вивченням дисципліни «Геотектоніка» циклу професійної підготовки для кращого засвоєння та розширення компетентностей.

Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК04.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК05.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК08.Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11.Прагнення до збереження природного навколишнього середовища.

ЗК12.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності (ФК):

ФК15.Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер.

ФК16.Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.

ФК19.Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання.

ФК20.Здатність проводити моніторинг природних процесів.

ФК22.Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01.Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.

ПРН02.Використовувати усно і письмово професійну українську мову.

ПРН03.Спілкуватися іноземною мовою за фахом.

ПРН07.Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер.

ПРН09.Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу.

ПРН13.Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПРН14.Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю.

ПРН15.Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПРН17.Визначати основні характеристики твердих корисних копалин, поверхневих і підземних вод та умови їх знаходження в земній корі.

Структура та зміст освітнього компонента

Графік проходження дисципліни		
№ з/п	Тема лекційних занять	Години
1	Характеристика водних та мінеральних ресурсів України	2
2	Проблеми водних та мінеральних ресурсів України в ХХІ столітті	2
3	Шляхи поліпшення екологічної ситуації у сфері водних та мінеральних ресурсів і механізми їх реалізації у водному господарстві	2
4	Механізми реалізації екологічної політики у водному господарстві	2
5	Водне господарство та сталий розвиток держави	2
6	Стратегія екологічно-безпечного користування водними та мінеральними ресурсами	2

7	Використання дистанційного зондування Землі для дослідження стану екосистем	2
8	Моніторинг стану водних та мінеральних об'єктів	2
9	Механізми Європейського Союзу щодо контролю та управління довкіллям	2
10	Басейновий принцип управління водними об'єктами	2
11	Основні аспекти формування системи інтегровано-го управління водними та мінеральними ресурсами	2
12	Методологічні засади еколого-економічної оцінки ефективності заходів щодо упорядкування басейнів річок	2
13	Нормування антропогенного навантаження та основні принципи раціонального природокористування	2
14	Державний облік водних та мінеральних ресурсів, водний кадастр. Нормативно-правові положення раціонального використання, охорони водних та мінеральних ресурсів	2
	Всього	28

Графік проходження дисципліни

№ з/п	Теми практичних робіт	Години
1	Екологічна оцінка якості води басейну річки за відповідними категоріями	4
2	Визначення ширини руслової водоохоронної смуги річки	4
3	Визначення ширини водоохоронної зони та прибережної захисної смуги річки	2
4	Розрахунок можливого залишкового фосфорного навантаження у басейні річки точковими джерелами забруднення	2
5	Водомірні спостереження та вимірювання	4
6	Гідрографічні дослідження басейну річки	2
7	Морфометричні та гідрометричні дослідження басейну річки	4
8	Управління басейном річки згідно Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС	2
9	Визначення особливостей контролю діяльності підприємств з видобування і виробництва на прикладі мінеральної води	2
10	Еколого-економічна оцінка ефективності заходів щодо упорядкування басейнів річок	2
	Всього	28

Інформаційно-ілюстративний, демонстраційний метод навчання з використанням мультимедійних презентацій на лекціях; метод проблемного викладу матеріалу з використанням наочності та ТЗН. Методи інтерактивного навчання на практичних роботах (метод роботи в малих групах). Самостійна робота студентів; бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, географічні карти, наукова література).

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції, практичні роботи, консультації. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання здобувачів. Контроль на лекціях; поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях); оцінка за самостійну роботу; звіти з практичних робіт; модульний контроль (тестування); підсумковий контроль (іспит) у ЦНО НУВГП у формі тестів. **Види навчальної роботи студента:** практичні роботи, дискусії, аналітична записка, опитування, ситуативна вправа, ділова гра, робота у групах, самостійні дослідження оцінки якості поверхневих вод річки, розрахунок антропогенного навантаження і оцінки екологічного стану басейну річки тощо.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Засоби навчання, які застосовуються під час викладання: технічні засоби (радіо- і телепередачі, звуко- і відеозаписи); комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі; програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо); мультимедіа-, проєкційна апаратура (проєктори, екрани), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Процедури проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів у НУВГП регламентовано Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти форми та зміст контрольних заходів.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою. Ця шкала розподіляється на дві частини:

60 балів – поточна складова оцінювання; 40 балів – модульна складова оцінювання.

Передбачено два модульних контролі знань.

Модульний контроль проходить у формі тестування із застосуванням системи Moodle.

У тесті 32 запитання різної складності:

- рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бала (13 балів),
- рівень 2 – 5 запитань по 1,0 балу (5 балів),
- рівень 3 – 1 запитання по 2,0 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Час тестування обмежений – 30 хвилин. Дата тестування призначається за тиждень до його проведення та повідомляється студентам.

Поточна складова оцінювання (60 балів) накопичується здобувачем у процесі виконання практичних та самостійних робіт, курсової роботи. Практичні роботи – 30 балів, самостійна робота – 30 балів.

Загальна інтегральна оцінка розраховується як сума балів, накопичена здобувачем за роботу впродовж семестру.

Рекомендована література

Основна та допоміжна література:

1. Екологічні основи управління водними ресурсами : навч. посіб. / А.І. Томільцева, А.В. Яцик, В.Б. Мокін та ін. – К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 200 с.
2. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017р. № 2059-VIII [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>.
3. Про екологічний аудит: Закон України від 26.06.2004 р. № 45 [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1862-15/ed20040624#Text>
4. Основні засади управління якістю водних ресурсів та їхня охорона : навч. посібник / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька, Р. Л. Кравчинський, О. В. Чунарьов / за ред. В. К. Хільчевського – К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 172 с.
5. Гідрометрія: практикум. Навчальний посібник / Косяк Д. С., Холоденко В. С., Галік О. І., Будз О. П. – Рівне : НУВГП, 2018. – 254 с.

6. Мельничук В. Г., Косяк Д.С., Холоденко В.С. Оцінка екологічного стану геологічного середовища: навч. посіб. – Рівне: НУВГП, 2023. – 175 с.
7. Методика упорядкування водоохоронних зон річок України / [Яцик А. В., Томільцева А. І., Філімоненко Р. П., Томільцев М. Г., Косяк Д. С. та ін.] ; під керів. А. В. Яцика. – К. : Оріяни, 2004. – 128 с.
8. Яцик А.В. Водогосподарська екологія: у 4-х т., 7 кн. – К.: Генеза, 2004. – т. 3, кн. 5. – 496 с.
9. Водне господарство в Україні / [за ред. Яцика А. В., Хорєва М. В.]. - К. : Генеза, 2000. – 456 с.
10. Методичні вказівки до виконання практичних занять "Розрахунок антропогенного навантаження і оцінка екологічного стану басейну малої річки" з навчальної дисципліни "Основи басейнового управління водогосподарськими системами" студентами за напрямом підготовки 6.040106 „Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування” денної та заочної форми навчання / А.В. Яцик, І.В. Гопчак, Рівне: НУВГП, 2012, - 27 с.
11. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» // Відомості Верховної Ради України – К., 1991. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
12. Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року // Відомості Верховної Ради України – К., 2011. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3268-17#Text>
13. Водний кодекс України зі змінами та доповненнями станом на 20 листопада 2004 року // Офіційне видання № 12/2004 року. – К.: Форум, 2004. – 87 с.
14. Лаврик В.І., Боголюбов В.М., Полетаєва Л.М. та ін. Моделювання і прогнозування стану довкілля : підручник. К. : ВЦ „Академія”, 2010. 400 с.
15. Алексеєва Є. Популярний коментар до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» /Є.Алексеєва; за заг.ред. О.Кравченко.- Львів: Вид-во «Компанія “Манускрипт”», 2018.- 60с.- Режим доступу: <http://epl.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/Komentar-do-zakony-OVD-netversia.pdf>.
16. Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля : Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
  1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017BF#Text>.
17. Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля : Постанова КМ України від 13 грудня 2017 р. № 1010.
18. Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля : Постанова КМ України від 13 грудня 2017 р. № 989.
19. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>.
20. Оцінка впливу на довкілля: міжнародні стандарти, досвід інших країн і передумови до запровадження нової моделі оцінки впливу на довкілля в Україні та її основні елементи [Електронний ресурс] / С. Вихрист, Є. Єндрюшка, Н. Мікуліч та ін. – Київ, 2018. – 141 с. (електронне видання).
21. Directive 2011/92/EU on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment [Electronic resource]. – Access mode : https://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/EIA_Directive_informal.pdf.
  1. ec.europa.eu/environment/eia/pdf/EIA_Directive_informal.pdf.

22. Алексєєва Є. Оцінка впливу на довкілля: можливості для громадськості: посібник/Є.Алексєєва; за заг.ред. О.Кравченко.- Львів: Вид-во «Компанія «Манускрипт»», 2017.-36с.
23. Сайт Європейської Комісії щодо оцінки впливу на довкілля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/environment/eia/eia-legalcontext.htm>.<https://ec.europa.eu/environment/eia/eia-%20legalcontext.htm>.
24. Протокол про Стратегічну екологічну оцінку [Електронний ресурс].– Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text.
25. Конвенція про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_272#Text.
26. Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.pdf.
27. Протокол Європейської економічної комісії ООН про стратегічну екологічну оцінку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=dLMN6eg9prA>.
28. Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mepr.gov.ua/news/34766.html>.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім.В.І.Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул.Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
7. Цифровий репозиторій ХНУГХ ім. А.Н. Бекетова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/>
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни «Управління водними та мінеральними ресурсами» мають можливість виконувати наукові дослідження за обраною темою, приймати участі в науково-дослідницьких темах, підготувати спільні наукові публікації досліджень за темою, висвітлювати їх на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, шляхом написання наукових тез та статей. За результатами виконання наукових досліджень студенти отримують додаткові бали.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Під час вивчення ОК «Управління водними та мінеральними ресурсами» формуються такі soft skills: здатність комунікувати, вміння працювати в команді, аналізувати сукупність зроблених оцінок природних ресурсів та їх методик, визначати заходи щодо покращення довкілля, робити логічні висновки, правильно ставити запитання, обґрунтовувати свою думку, знаходити вихід з складних ситуацій, комплексно приймати рішення, критично мислити, проявляти управлінські якості, формувати власну думку та приймати самостійні рішення.

Дедлайни та перескладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці дисципліни в MOODLE за календарем <https://exam.nuwm.edu.ua>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно цього документу також реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті.

Студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялися в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання лабораторних робіт із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації.

Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо), виключно для навчальної мети з цієї дисципліни. Студентові не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять (лікарняні, мобільність тощо) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал, який розміщений на платформі MOODLE.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1634
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100